

Den Nationale Autismekonference

SIKON 2016

Mandag den 25. april og tirsdag den 26. april 2016

Sven Bölte

Dave Hewett

Tony Attwood

Barry Prizant

Malin Broberg

Dorthe Birkmose

#SIKON16

SIKON

Landsforeningen Autismes kurser og konferencer

Den tid vi lever i, ændrer sig kontinuerligt - det gør SIKON også...

Heidi Thamestrup, formand for Landsforeningen Autisme.

Mandag den 25. april kl. 9.30 åbner SIKON for 2 dages intens autisemekonference i Odense. Det er den 28. SIKON konference i streg, og jeg tror godt, man kan sige, at SIKON er blevet en voksen kvinde...

Vi, der hvert år arrangerer SIKON, gør det efter nogle bestemte principper, der sikrer os, at programmet holder, uanset om din interesse for autisme er spritny, eller om du har været på adskillige autisemekonferencer og har mange års erfaring med vores specialområde.

De friske

Der skal være oplæg for de deltagere, der er nye på feltet, og som endnu ikke har den store viden om autisme - men som kommer på SIKON for at få det. De friske søger grundlæggende viden om autisme, udfordringer i deres spirende autisemeforståelse samt kendskab til metoder, der kan implementeres i den hverdag, de kender.

Hvis du er en af "de friske", kan du glæde dig til mødet med Tony Attwood. Tony er en engelskfødt psykolog, der har arbejdet indenfor feltet i en årrække, og som har specialiseret sig indenfor Aspergers syndrom samt børn og unge med klassiske

tegn på autisme. Tony har flere oplæg på SIKON, bl.a. om den sociale forståelse mellem venner og om udfordrende adfærd. For de friske anbefaler vi temastream om angstbehandling med "Cool Kids" og forebyggelse i form af borgerinddragelse og nedtrapning af belastning. Vælg temastream "Min trivselsplan min tryghedsplan" med Trine Uhrskov & Krista Naver.

De rutinerede

Der skal være oplæg til deltagere, der har arbejdet indenfor feltet længe, og som altid er nysgerrige på, hvad der sker på andre arbejdspladser, og på, om der er områder, hvor de selv kunne optimere deres arbejde. De rutinerede søger altid muligheder for at kombinere deres erfaring med ny metode og forskning.

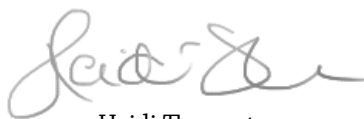
Som en af "de rutinerede" har du stiftet bekendtskab med de "svære overgange", f.eks. fra specialskole til uddannelse, og du har sikkert tænkt over, hvordan overgan-

gen til det så åbenlyst angstprovokerende nye føles for den unge selv. I temastream med Jacqui Shepard, University of Sussex, bliver spændingen imellem uafhængighed og sårbarhed grundigt belyst. Har du fokus på stressnedsættelse, på trivsel og på det gode liv? Så hør Michael Harboe Kvistgaards temastream med præsentation af bl.a. PERMA modellen og om, hvordan man i størst muligt omfang skal samarbejde med det menneske, hvis trivsel man ønsker at øge.

De professionelle

Endelig skal der være oplæg for de deltagere, der har arbejdet med autisme i en årrække, som bruger SIKON til at få bekræftet, at de stadig er i trit med den nyeste udvikling på feltet, og som kommer på vores konference for at blive udfordrede på deres faglighed og for at finde inspiration. Samtidig vil de professionelle gerne mødes med den øvrige autismeverden, mingle og pleje faglige relationer.

For dig der er professionel, og ved det meste om autisme, anbefaler vi temastream med Aage Sinkbæk. Aage er 72 år gammel - en af Danmarks ældste autister, og uanset hvor længe du har beskæftiget dig med autisme, så vil Aage have mere erfaring end dig. I Aages workshop behandler han modersmålet og de udfordringer, autistiske mennesker har med manglen på nuancer og med neurotypiske menneskers syntaks. En stor del af SIKONs "professionelle" deltagere er interesserede i forskning; til dem

Heidi Thamestrup

anbefaler vi workshoppen om Funktions-evne og handicap fra et biologisk, psykologisk og socialt perspektiv med Professor Sven Bölte fra Karolinska Institutet.

Hvis du vil ha' meget mere af det hele...

Skal du stå tidligt op tirsdag morgen og deltage i vores WakeUp workshops. WakeUps er en blanding af faglige og mere eksperimenterende oplæg, og ofte involverer en WakeUp mulighed for at deltage mere, røre sig, afprøve og måske opleve en teori på sin egen krop. Hvis du vælger WakeUp workshops, skal du huske, at vi som ekstra service giver dig mulighed for at tage morgenmad fra en særlig buffet i forhallen. På den måde kan du optimere dit udbytte af konferencen - meget mere af det hele.

Autismens TUNGE drenge kommer:

Barry Prizant
Dave Hewett
Tony Attwood

Kommer du?

Den nationale Autismekonference

Mandag den 25. april 2016

- Kl. 09.30 - 09.40 Musikalsk indslag**
- Kl. 09.40 - 09.50 Åbningstale** – Landsformand Heidi Thamestrup
- Kl. 09.50 - 10.00 Autismeprisen**
- Kl. 10.00 - 11.30 Venskaber**
Strategier til at forbedre den sociale forståelse mellem venner.
Tony Atwood, Ph.D. fra University of London, psykologigrad fra University of Hull; en Mastergrad i klinisk psykologi fra University of Surrey.
Oplægget er på engelsk, der vil være tolkning til dansk.
- Kl. 11.30 - 12.15 Frokost**
- Kl. 12.15 - 13.45 Temastream**
- Kl. 14.00 - 15.15 Et unikt menneske**
En anden måde at se autisme på.
Barry M. Prizant, Ph.D., CCC-SLP Adjunct Professor Artists and Scientists as Partners Group, Brown University - Director, Childhood Communication Services, Cranston, Oplægget er på engelsk, der vil være tolkning til dansk.
- Kl. 15.15 - 15.45 Pause**
Barry M. Prizant signerer sin bog:
Uniquely Human: A Different Way of Seeing Autism.
- Kl. 15.45 - 16.45 Udfordrende opførsel**
hos børn med autisme og pædagogiske tilgange. Tony Attwood.
Oplægget er på engelsk, der vil være tolkning til dansk.
- Kl. 19.30 - 24.00 Konferencemiddag og socialt samvær**

SIKON 2016

Tirsdag den 26. april 2016

- Kl. 08.00 – 08.55**   **WakeUp Workshops**
- Kl. 09.00 – 10.30**   **Intensiv interaktion**
Dr. Dave Hewett, Ph.D. - The Cambridge Institute of Education/University of East Anglia.
Oplægget er på engelsk, der vil være tolkning til dansk
- Kl. 10.30 – 11.30**   **Pause + udstilling**
Dave Hewett signerer sin bog: Intensive Interaction
- Kl. 11.30 – 13.00**   **Temastream**
- Kl. 13.00 – 14.00**   **Frokost**
- Kl. 14.00 – 15.20**   **Hvordan bekæmper vi forråelsen?**
Dorthe Birkmose, psykolog, cand. psych.
- Kl. 15.20 – 15.30**   **Afslutning**

Plenum

Venskaber

Strategier til at forbedre den sociale forståelse mellem venner

Tony Attwood Ph.D. fra University of London, psykologigrad fra University of Hull; en Mastergrad i klinisk psykologi fra University of Surrey.

Børn og unge med autisme udtrykker ikke instinktivt følelser eller forstår, at lærere, familiemedlemmer og venner har brug for det. At udtrykke følelser over for andre kan være en meget stor udfordring. Børn og unge med autisme har brug for at lære at genkende, udtrykke og finde glæde ved at modtage og vise følelser.

Præsentationen forklarer de 4 stadier i udvikling af venskaber. Strategier for opmuntring til udvikling af venskabsfærdigheder og social integration hos børn fra 3 år til voksenalderen.

Udfordrende opførsel hos børn med autisme og pædagogiske tilgange

Præsentationen fokuserer på børn og unge med klassiske tegn på autisme og forklarer (in)flexibilitet, manglende følelsesmæssig kontrol og udvikling af effektive kommunikationssystemer for følelser. Præsentationen inkluderer strategier ved selv-skade og strategier for udvikling af social forståelse og håndtering af forandringer.

Tony er klinisk psykolog og har specialiseret sig i autisme spektrum forstyrrelser, efter han blev færdiguddannet som klinisk psykolog i England i 1975. Han arbejder for tiden i sin egen private praksis og er også ekstern professor ved Griffith University, Queensland og senior konsulent ved Mind and Hearts klinikken i Brisbane. Hans bog *En fod ude – én fod inde* er solgt i over 350.000 eksemplarer og er blevet oversat til over 25 sprog. Hans efterfølgende bog, *Aspergers syndrom*, udkom i oktober 2006 og er en af de førende lærebøger om Aspergers syndrom. Han har siden udgivet flere bøger hos Jessica Kingsley Publishers, Future Horizons Inc. og Guilford Press.

Plenum

Et unikt menneske

En anderledes måde at forstå autisme på

Barry Prizant Ph.D., CCC-SLP Adjunct Professor.

Siden 1998 har Barry været Director of Childhood Communication Services (CCS), en privat praksis og fungerer som ekstern professor på Center for the Study of Human Development, Brown University. Han har udgivet mere end 120 artikler og kapitler om autisme, infantile kommunikationsforstyrrelser og børns udvikling, har afholdt mere end 700 seminarer og workshops på nationale og internationale konferencer. Barry har været med i den redaktionelle ledelse af seks akademiske tidsskrifter og skriver en fast klumme for Autism Spectrum Quarterly.

Autisme bliver ofte beskrevet som en tjekliste af fejl og mangler, herunder problemer med at interagere socialt, problemer med at kommunikere og tale, sensoriske udfordringer og repetitive bevægelser. Dette perspektiv fører til terapier, som alt for ofte fokuserer på at skaffe personen af med autistiske symptomer. I denne præsentation vil et overbevisende paradigme blive delt med tilhørerne: de mest succesfulde tilgange til autisme har ikke som mål at fikse en person ved at eliminere symptomer, men søger snarere at forstå personens erfaring, og hvad der ligger bag adfærden. I stedet for at klassificere 'autistisk' adfærd som patologiske symptomer, er det bedre at undersøge dem som dele af en række af strategier til at håndtere en verden, som føles kaotisk, overvældende og skræmmende. I stedet for at eliminere disse værdifulde coping mekanismer, er det bedre at forbedre evner, bygge på styrkesider, og tilbyde støtte, som naturligt vil føre til mere ønsket adfærd og bedre livskvalitet.

Læringsmål

1. Deltagerne vil blive i stand til at identificere 3 adfærdsmønstre i ASF, som upræcist er blevet beskrevet som 'afvigende' snarere end 'unikke'.
2. Deltagerne vil blive i stand til at identificere 3 måder, på hvilke ASF kan ses som manglende evne til tillid.
3. Deltagerne vil blive i stand til at identificere og anvende metoder til at opbygge selvbestemmelse.

Dave er oprindeligt uddannet engelsk lærer. Han startede sin lærer karriere i 1976 på en specialskole i Hertfordshire, hvor han hurtigt indså at hans interesse lå hos mennesker, der var på et tidligt udviklingsniveau.

Dave fandt, at arbejdet med mennesker, der har autisme og adfærd der udfordrer resten af os, kan mødes, forstås og blive en fascinerende og lærerig oplevelse for begge.

I løbet af 1980'erne var Dave var en af initiativtagerne til Intensiv Interaction tilgangen. Dave forlod sin stilling som rektor på skolen i Hertfordshire i 1990 og etablerede Intensiv Interaction Institutet.

Siden har Dave brugt alle sine kræfter på at udbrede Intensiv Interaktion i hele verden.

Plenum

Metode

Intensive Interaction

De grundlæggende fundamentet i kommunikation og den vigtige udvikling af social kommunikation

Dr. Dave Hewett, Ph.D. - The Cambridge Institute of Education/University of East Anglia.

Intensiv interaktion er en måde at møde de kommunikative behov hos personer med svære indlæringsvanskeligheder og autisme. Intensiv interaktion arbejder med at udvikle de grundlæggende fundamentet i kommunikation.

I sædvanlig kommunikationsudvikling kommer udvikling af de grundlæggende fundamentet i kommunikation først og arbejder hen imod tale og sprog. Imidlertid kan mange mennesker med autisme, som allerede taler, ikke des mindre have fordel af mere erfaring og udvikling på disse områder.

Undervisningen foregår afslappet og fornøjeligt med et barn eller en voksen autist i fokus og læreren som den vigtigste resurse. Der bruges en naturlig undervisningsstil baseret på forståelse af den måde, menneskelig kommunikation udvikler sig i de tidlige stadier af barndommen.

Præsentationen vil beskrive oprindelsen af intensiv interaktion og hovedprincipperne i den måde, den foregår på, med mange videoer, som illustrerer beskrivelsen af praksis.

Få yderligere uddybning af Intensive Interaction og få svar på dine spørgsmål i Daves oplæg i Temastream om metoden.

Tirsdag den 26. april, kl. 11.30 - 13.00.

Plenum

Hvordan bekæmper vi forråelsen?

Når økonomien er trængt, sker der samfundsmæssig forråelse, hvor bestemte grupper udråbes til at være en byrde for andre

Dorthe Birkmose, psykolog, cand. Psych.

Når gruppen er trængt, vil de mistroiske tanker komme til at dominere – og risikoen for mobning/eksklusion øges. Derfor er det vigtigere end nogensinde, at vi får fagligheden tilbage på dagsordenen for at kunne bekæmpe forråelsen, hvor vi støder på den.

Både professionelle og pårørende kan i afmagt komme til at tænke rå og primitive tanker; og i stressede og udmattede perioder kan det virke logisk at behandle andre på en rå og krænkende måde. Vi kan på trods af gode intentioner komme til at handle uhensigtsmæssigt og i yderste konsekvens komme til at gøre andre ondt. Vi kan også gøre andre ondt, fordi vi i en bestemt situation tager mere hensyn til os selv end til andre. Og vi kan gøre andre ondt – bare fordi vi ikke har tænkt os om.

Forråelsen kan komme til udtryk i vores sprogbrug, vores handlinger og vores tolkninger af andres adfærd. Det er barsk at skulle beskæftige sig med denne bagside af etikken. Det vækker en forsvarsmekanismer hos os alle sammen, og trangen til at benægte, fortrænge, bagatellisere og idyllisere kan være overvældende. Men vi bliver nødt til at tale om det svære – om alt dét, der også sker sideløbende med det gode arbejde. Hvis vi ikke taler om risikoen for forråelse, kan vi ikke gøre noget ved det.

Hvis du vil have en forsmag på Dorthe Birkmoses holdninger og undervisningsstil, kan du besøge hjemmesiden www.dorthebirkmose.dk.

Litteratur:

Birkmose, D. (2013): Når gode mennesker handler ondt – tabuet om forråelse. Syddansk Universitetsforlag.

Unikt fællesskab

A-Team er på kort tid blevet en national bevægelse, der inkluderer alle hjerner og tempi

Tirsdag den 26. april 2016
kl. 8.00-8.55

Oplev A-Team "live" sammen med coach Anne Skov Jensen

Prøv noget anderledes, som helt sikkert vil fylde dig med energi resten af dagen, når A-Team inviterer til "Walk and Talk". A-Team er et løbehold. Vi vil gerne vise dig, hvad vi gør og hvordan, så derfor skal vi ud at bevæge os. Men da tiden er knap, og fordi vi gerne vil have alle med, så skal vi i stedet ud at gå.

Før vi går en frisk lille tur rundt i Odense, vil vi kort fortælle om A-Team, der begyndte som et løbehold på Facebook for mennesker med og uden autisme og ADHD, men som nu er så meget mere. Du får en intro til, hvordan vi tænker fysisk træning for mennesker med autisme, og hvordan struktur kan bruges som trygge rammer.

Mens vi går, vil der være mulighed for at stille spørgsmål til de A-Team'ere, der deltager i workshoppen sammen med coach Anne Skov Jensen, som startede det hele sammen med Trine Uhrskov.

Workshoppen er for alle – ligesom A-Team er for alle. Vi skal mærke, hvordan endorfinerne bliver udløst af bevægelse, og hvordan det at motionere sammen med andre giver større glæde.

WakeUp

Stress set indefra

For mange mennesker med autisme er stress mere reglen end undtagelsen. Stress er ofte en fast bestanddel af hverdagen, af livet

Tirsdag den 26. april 2016
kl. 8.00-8.55

Louise Egelund Jensen

De fleste mennesker har prøvet at være stressede i perioder af deres liv. Når hverdagens travlhed bliver svær at overskue, og man har brug for en pause.

Men behøver det være sådan?

Jeg vil i dette oplæg sætte fokus på stress. Og via egne erfaringer og oplevelser give et bud på, hvorfor autisme og stress ofte følges ad. Hvad de skadelige virkninger af et konstant højt stressniveau er, samt komme med mine erfaringer om, hvad jeg kan gøre, ved det.

Håbet er, at jeg ved at fortælle om, hvordan det føles at leve med autisme og stress, hvilke situationer der stresser mig og hvorfor, og hvordan jeg holder mit stressniveau nede i hverdagen, kan underbygge den store faglige viden, der er om emnet. Så står vi stærkere i kampen mod stress hos mennesker med autisme.

Mindfulness

Forskning viser at mindfulness
afhjælper stress og depression

Tirsdag den 26. april 2016
kl. 8.00-8.55

*Psykolog Birgit Søgaard Isene, Langagerskolen Aarhus og
psykolog Merete Kirkfeldt, CSB-Heimdal, Aarhus*

På Center for Specialpædagogiske Børnetilbud (CSB) og Langagerskolen er vi i en indledende fase med at implementere Mindfulness som et supplement til vores specialpædagogiske praksis. Forskning viser, at Mindfulness afhjælper stress og depressions-symptomer, samt at træning i Mindfulness kan understøtte børn og unge med ADHD og autisme. Vi samarbejder bl.a. med Susan Bögels, professor i psykologi, Amsterdam Universitet, vedr. MYmind, der er et udviklet kursusforløb for børn/unge med autisme/ADHD samt deres forældre. Vi er endvidere i gang med et dansk forskningsprojekt ledet af lektor i psykologi, Mette Elmose Andersen fra Syddansk Universitet.

På workshoppen vil vi præsentere baggrunden for Mindfulness, komme med eksempler på Mindfulness indsatsen i vores organisationer, ligesom vi vil komme med eksempler på guidede øvelser til hhv. børn og forældre.

WakeUp

Living Buddy

Oplev den nye app Living Buddy. App'en er udviklet til børn og unge med autisme og skal motivere til bevægelse og motion

Tirsdag den 26. april 2016
kl. 8.00-8.55

Anders Justian Living IT Lab.

Det er en stor udfordring at motivere børn og unge med autisme til at motionere, og netop derfor har Living IT Lab sat sig for, at skabe en tilgængelig motionsven, som snakker, guider og opmuntrer til forskellige aktiviteter. Når du træner med din Living Buddy samler du point og vinder ting til din Buddy. Med Living Buddy, kan du fx løbe eller cykle en tur, lave workout tilpasset dit niveau, løbe om kap med dyr eller træne din balance. Ud over at træne alene kan du også konkurrere mod venner eller andre i familien og se, hvem der klarer sig bedst.

Living Buddy er udviklet i samarbejde med unge fra bl.a Det Nationale Autismeinstitut, Center for Autisme og Danske Fysioterapeuter.

Anders Justian er uddannet idrætslærer og har mange års erfaring med undervisning af unge med autisme. Han har tidligere udviklet app'en Scan How og arbejder i dag med udvikling af teknologi til brugere inden for handicapområdet hos Living IT Lab.

Du får mulighed for at træne med din egen Living Buddy samt møde udvikleren bag app'en Anders Justian fra Living IT Lab.

Autismespektrumforstyrrelser i den Europæiske Union: Voksenstøtte og omsorg

**TEMA-
STREAMS**
Vælg én mandag
og én tirsdag.

**Mandag den 25. april og
tirsdag den 26. april 2016**

Diana Schendel professor, Institut for folkesundhed, Aarhus Universitet.

'Autism Spectrum Disorders in the European Union' (ASDEU) er et program, som kører i 12 EU lande og bliver finansieret af Europa-Kommissionen for at opnå og udbrede fundamental information om prævalensen af infantil ASF; metoder til tidlig opdagelse af ASF og intervention i barndommen; og status på omsorgs- og støttebehov gennem hele voksenlivet for voksne med ASF med det ultimative mål at have en positiv indflydelse på politikker og praksis gennem hele Den Europæiske Union.

Danmark er medlem af ASDEU konsortiet og leder projektaktiviteterne omkring voksne med ASF. Denne præsentation vil beskrive ASDEU projektet i sin helhed såvel som de specifikke aktiviteter, hvad angår voksne med ASF. Der vil være stor fokus på projektaktiviteter og foreløbige resultater i Danmark, herunder hvad man har lært i de fem projekt målområder: behandling og tjenester, håndtering af komorbiditet, voksendiagnosticering og støtte, overgangen fra ung til voksen og omsorg for de ældre med ASF.

Forskning

Parathed er alt

Erfaringer med unge mennesker med autisme i overgangen fra specialskoler til almindelige videregående uddannelser

Mandag den 25. april og
tirsdag den 26. april 2016

Jacqui Shepherd, University of Sussex, School of Education.

Denne præsentation vil beskrive konteksten for unge studerende med autisme i Storbritannien, diskutere rækkevidden af personcentrerede metoder, som er udviklet til at interviewe unge mennesker med autisme og præsentere nogle af de vigtigste resultater fra forskningen.

Det at forlade en specialskole for at gå på college i en alder af 16 er et område af særlig interesse i Storbritannien, fordi det kræver overgang fra et lille, beskyttet og personorienteret specialskolemiljø til et stort travlt mainstream college for videregående uddannelser, hvor unge mennesker med autisme bringes sammen med en bredere kreds af studerende. Mens dette er potentielt foruroligende for et hvilket som helst ungt menneske, kan denne overgang være specielt udfordrende for unge mennesker med autisme, når man tager i betragtning, at et 'ængstelig tvangspræget ønske om fastholde det bestående' og en 'angst for forandringer' er sandsynlige kendetegn ved autisme (Kanner, 1943). Dette forskningsprojekt fokuserede på oplevelsen af overgangen, sådan som de unge mennesker med autisme og indlæringsvanskeligheder og deres omsorgspersoner oplevede den.

Forskningsprojektets resultater viser, at unge mennesker med autisme deler nogle af de samme aspirationer, interesser og bekymringer som deres ikke-autistiske jævnaldrende; at unge mennesker med autisme både søger og nyder socialt samvær, og at unge mennesker og forældre har brug for støtte under og efter overgangen. Spændingen mellem uafhængighed og sårbarhed vil blive udforsket såvel som behovet for at personliggøre overgangsplanlægning og foranstaltninger. Vi vil slutte med den tanke, at vi ikke alene behøver at forberede studerende med autisme til miljøet efter skolen, men også forberede college og samfundet til at motivere, fejre og udvikle unge mennesker med autisms fulde potentiale.

Psykiatrisk Live Animation Intervention – PLAI

Mandag den 25. april 2016

Cathriona Cantio og Rokokos direktør Jakob Balslev vandt for nylig ”Young Innovators Competition” på European Telemedicine Conference for deres PLAI-projekt.

Firmaet Rokoko har udviklet et nyt og innovativt animationskoncept baseret på motion capture-teknologi – Animation. I PLAI anvendes Animation på følgende måde: En psykolog ifører sig en motion capture-dragt, som registrerer psykologens bevægelser ned til mindste detalje og herved overfører dem til en animeret figur i en virtuel verden. Den animerede figur streames live på internettet til et barn med en autisme spektrum forstyrrelse (ASF), som sidder i sit eget trygge hjem ved sin computer. Samtidig projiceres en live-optagelse af barnet tilbage til psykologen, så de to kan have en direkte interaktion uden forsinkelse.

PLAI er udviklet i tæt samarbejde mellem Rokoko, som har udviklet dragt og idé, og Cathriona Cantio og Professor Niels Bilenberg, som begge er anerkendte ASF-forskere. Formålet er at træne forskellige færdigheder som kommunikation og social interaktion hos førskolebørn med ASF.

PLAI indeholder en række elementer, som gør interaktionen mellem børn med ASF og psykologer nemmere, og PLAI tilbyder derved et legende og intuitivt alternativ til tidligere interventioner indenfor ASF.

Forskning

Ordinære forældre

- ekstraordinære
omstændigheder

Mandag den 25. april og
tirsdag den 26. april 2016

*Malin Broberg, professor in psychology Department of Psychology,
University of Gothenburg.*

Professor Broberg har næsten 20 års erfaring med forskning i livsbetingelserne for forældre til handicappede børn. Hendes præsentation vil give et overblik over den nuværende empiriske forskning såvel som teoretiske modeller til at forstå, hvordan risiko- og beskyttelsesfaktorer påvirker individuelle forskelle i forældrestress og well-being, såsom personlighed, socioøkonomisk status, social støtte, formel støtte og samfundsnormer. Professor Broberg vil også præsentere resultater fra et nyligt studie i, hvordan forældre og fagfolk i det sydvestlige Sverige opfatter støttebehovene for forældre til handicappede børn. Resultaterne viser, at psykologisk støtte til forældre og støtte til koordination af støtteforanstaltninger i det store og hele ikke imødekommes, mens børnenes sundhedsmæssige behov og økonomiske og praktiske behov (såsom transport, aflastning og handicapkompensation) opfattes som velfungerende.

” Hvordan kan vi forstå
individuelle forskelle i well-being
og støttebehov hos forældre
til handicappede børn?

Funktionsevne og handicap

fra et biologisk, psykologisk
og socialt perspektiv

**Mandag den 25. april og
tirsdag den 26. april 2016**

Sven Bölte, professor i børne- og ungdomspsykiatrisk videnskab ved Karolinska Institutet.

For at supplere the International Classification of Diseases (ICD) baseret på den medicinske helsemodel, lancerede World Health Organization (WHO) i 2001 the International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) baseret på en model, som ser funktionsevne og handicap fra et biologisk (kropsstrukturer), psykologisk (funktionsevne af kropsstrukturer) og socialt perspektiv (miljømæssige begrænsninger i hverdagslivets aktiviteter/opgaver).

Kernesættene er lister med almindeligt anerkendte ICF kategorier, som er mest relevant for personer med en bestemt helsetilstand. The Karolinska Institutet Center of Neurodevelopmental Disorders (KIND) har i samarbejde med WHO og the ICF Research Branch begyndt processen med at udvikle kernesæt for ASF. Udviklingen af kernesæt er baseret på resultater opnået fra fire forskellige undersøgelser. Det ene er en systematisk evaluering, som har til mål at fange forskningsperspektivet på ASF. Det andet er en ekspert rundspørge, som indsamler en international gruppe af ASF opinionslederes ekspertise. Det tredje er en kvalitativ undersøgelse, som udforsker perspektivet set fra klienters, familiemedlemmers, læreres og interesseorganisationsrepræsentanters side. Det fjerde er en klinisk fokuseret undersøgelse, som beskriver funktionsevne og svækkelse fra et klinisk perspektiv.

Når de fire undersøgelser er blevet færdige, vil der blive afholdt en konference med deltagelse af internationale eksperter i ASF, som vil beslutte, hvilke ICF kategorier som skal indgå i kernesættene for ASF. Derefter vil den først udviklede version af kernesættene blive præsenteret, som igen vil blive yderligere evalueret, med det ultimative mål at udlede standardiserede værktøjer (interviews, spørgeskemaer, observationsskalaer), som kan forbedre assessment og behandling af ASF som kommunikationen mellem klinikere, forskere, interessenter og klienter. I denne workshop bliver først konceptet funktionsevne i ASF og psykisk helbred i almindelighed introduceret, så bliver ICF(-CY) modellen præsenteret, og afsluttende bliver der givet et overblik over den nuværende status på udviklingen af kernesæt for ASF.

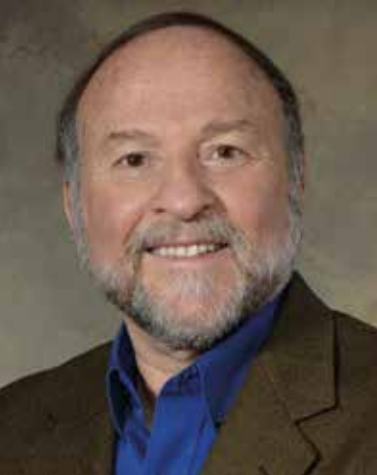
Kognitive evner

- En anden måde
at tænke og lære på

Mandag den 25. april 2016

Tony Atwood

Den usædvanlige profil af kognitive evner associeret med Aspergers syndrom bliver beskrevet med fokus på intellektuelle evner, nedsat eksekutivfunktion, opmærksomhed og svag central kohærens. Der bliver beskrevet forskellige strategier for at forbedre opmærksomheden, organisatoriske evner og akademisk tilegnelse.

Introduktion til SCERTS

Mandag den 25. april 2016

Barry Prizant Ph.D., CCC-SLP Adjunct Professor

Denne temastream forklarer, hvordan SCERTS kan bruges i forbindelse med små børn, skolebørn, unge og voksne. Forkortelsen "SCERTS" refererer til:

"SC" - Social Communication – udvikling af spontan, funktionel kommunikation, følelsesmæssig udtrykssevne og trygge og tillidsfulde relationer med børn og voksne.

"ER" - Emotional Regulation – udvikling af evnen til at opretholde en velreguleret følelsesmæssig balance til at håndtere hverdagens stress, og til at være tilgængelig for læring og interaktion.

"TS" – Transactional Support – udvikling og implementering af støtte til at hjælpe partnere med at respondere på barnets behov og interesser, modificere og tilpasse miljøet, og levere værktøjer til at forbedre indlæringen (fx billedkommunikation, skrevne skemaer og sensorisk støtte). Specifikke planer bliver også udviklet til at yde uddannelsesmæssig og følelsesmæssig støtte til familier og til at skabe teamwork mellem fagpersonerne.

Metode

Skolevægning

– har vi metoder til
at håndtere dette?

**Mandag den 25. april og
tirsdag den 26. april**

Dorte Hölck, cand.scient.soc., Go Between

Desværre er skolevægning et stigende fænomen, som særligt rammer børn med autisme. Der er alt for mange eksempler på børn, der er uden et egentligt skoletilbud i lange perioder af den tid, hvor de er tilknyttet en folkeskole eller en specialskole.

Det er tilsyneladende svært at forstå, hvad der udløser skolevægningen – hvilket betyder, at de ting, der sættes i værk, sker, uden at autismen i tilstrækkelig omfang bliver mødt eller forstået. Ofte fører dette til, at utilstrækkelighedsfølelsen blandt de involverede parter stiger.

Det er tydeligvis ikke et konstruktivt element i løsningen af skolevægning, når det sker. Derfor vil jeg i denne workshop perspektivere, hvad der kan ske, når vi anvender kendte metoder med den rette systematik.

Min erfaring er, at med systematikken opstår muligheden for at håndtere skolevægningen med et bedre afsæt. – Det er disse erfaringer, jeg gerne vil dele med jer i min workshop.

Cool Kids

Angst - behandlingsprogram målrettet børn med autisme

**Mandag den 25. april og
tirsdag den 26. april**

Eivind Johansen, klinisk Psykolog og tilknyttet Det Nationale Autismeinstitut

Deltagerne vil blive introduceret til den foreliggende forskning omkring forekomsten og præsentationen af angstlidelser hos mennesker med autisme, samt hvordan tilstedeværelsen af lidelserne påvirker disse personers funktionsniveau og livskvalitet. Videre vil de præsenteres for en model for udvikling og vedligeholdelse af angstlidelser hos personer med autisme og forstå, hvorfor de behandlingslementer, der indgår i Cool Kids ASF, bygger på denne forståelse.

Deltagerne vil også blive kendt med de enkelte behandlingslementers forskningsmæssige grundlag samt resultaterne af de kliniske studier, der har undersøgt det samlede forløbs effekt. Endelig giver foredraget kendskab til de konkrete problemstillinger af både praktisk og terapeutisk art, som man kan stå overfor i arbejdet med evidensbaserede gruppeforløb med børn og unge og deres familier med komorbid autisme og angst.

Metode

Wellbeing og autisme

Teorier fra den positive psykologi, bla. viden om trivsel og optimal menneskelig funktion

Mandag den 25. april og
tirsdag den 26. april

v/Michael Harboe Kvistgaard, specialpædagogisk konsulent, Heimdal.

I specialpædagogikken har vi ofte, på trods af en ellers positiv italesættelse, været tilbøjelige til at fokusere vores opmærksomhed og indsats mod udfordringer og problemer hos de mennesker, vi arbejder med. Der ligger imidlertid et stort trivsels- og udviklingspotentiale i, i stedet at fokusere på styrker, indre motivation og resiliens.

På workshoppen præsenteres teorier fra den positive psykologi, som blandt andet omhandler viden om trivsel og optimal menneskelig funktion. Forskningen under positiv psykologi omfatter endnu ikke mennesker med autisme, hvorfor workshoppen i høj grad vil præsentere begreberne teoretisk ”krydret” med erfaringer og hypoteser.

Undervejs præsenteres blandt andet ”PERMA” modellen (Positive emotioner, Engagement, Relationer, Mening & At præstere) og ”self-determination theory” som teorier, man kan arbejde ud fra i forhold til at øge trivsel hos mennesker (med og uden autisme). Desuden vil workshoppen omhandle stress og coping, som er afgørende aspekter i forhold til et menneskes oplevelse af trivsel.

Afgørende for arbejdet med trivsel, er forståelsen af, at trivsel er subjektiv, og at vi må forstå mennesker med autisme på deres præmisser og i højest muligt omfang samarbejde med dem, hvis vi skal arbejde med at øge deres trivsel.

Introduktion til...

den narrative samtale om autismen
- og alt det andet, der fylder!

**Mandag den 25. april og
tirsdag den 26. april**

Therese Dittmann, psykolog fra psykologklinikken Center for Narrativ Samtale & Education.

I den narrative samtale er det den professionelles rolle at skabe et rum, hvor man i fællesskab undersøger, hvordan udfordringer opererer i ens liv, og i ens relationer med andre mennesker. De narrative samtaler har et stort fokus på de værdier, man ønsker at leve sit liv efter, hvorfor det kan være relevant at kigge på, hvordan autismen også indimellem kan spænde ben for dette. Effekten af at arbejde narrativt er, at man begynder at få adgang til flere fortællinger om, hvem man er, og hvad man kan. Dette kan skabe et større ejerskab og handleevne i ens liv.

Udgangspunktet for en narrativ samtale er altid nysgerrighed. Gennem nysgerrighed skabes en platform, hvorfra det er muligt at få et større kendskab til sig selv generelt og i forhold til de udfordringer, man oplever. Her er personen ekspert på sit eget liv og ekspert på, hvilken indflydelse autismen har på deres liv.

Mange af de mennesker, vi møder, oplever at føle sig mødt af omgivelserne gennem et særligt sæt "autisme-briller", hvor handlinger og intentioner i overvejende grad tillægges et autis MEPERSPEKTIV. Effekten af at blive set udelukkende på den måde kan blive en modløshed og nedtrykthed, idet diagnosen kommer til at skygge over hele personen, og man kan føle sig reduceret til udelukkende at være et autistisk menneske. Andre oplever, at det er genkendeligt og hjælpsomt at få stillet diagnosen, og samtalerne vil i højere grad handle om, hvad diagnosen er en hjælp til.

Metode

Min Trivselsplan og Min Tryghedsplan

- en metode til at inddrage borgeren i forhold til forebyggelse af konflikter og magtanvendelser

**Mandag den 25. april og
tirsdag den 26. april**

Trine Uhrskov, Sopra, og Krista Naver, BOAS Frederiksberg.

Sopra har deltaget i et projekt for Socialstyrelsen om forebyggelse af magtanvendelser på Socialpsykiatriske botilbud. Vi har arbejdet med anvendelsen af Low Arousal tilgangen i samarbejde med borgerne på botilbuddene. Borgerinddragelsen har været central i både undervisning, supervision og udarbejdelse af forandringsplaner for borgeren. Vi vil gerne dele vores erfaringer med jer omkring borgerinddragelse og samtidig præsentere de konkrete materialer, som vi har udarbejdet til projektet.

Vi vil derfor fremlægge og diskutere de to materialer:

Min Trivselsplan og Min Tryghedsplan. Min Trivselsplan og Min tryghedsplan er samtalemateriale, som består af en række delelementer.

Min Trivselsplan har fokus på langsigtet forebyggelse af kritiske episoder med et fokus på nedsættelse af belastning og et ressourceorienteret fokus. Elementerne er bl.a.:

- Kortlægning af borgerens ressourcer
- Fokus på belastningsfaktorer (Hejlskov-Uhrskovs stressmodel)
- Udarbejdelse af strategier i forhold til mestring, hæve sårbarhedslinjen og kompenserende indsats.

Min Tryghedsplan har fokus på håndtering af kritiske episoder. Elementerne er bl.a.:

- Kortlægning af udløsende årsager
- Borgerens mestringsstrategier
- De fagprofessionelles støttemuligheder

Nest betyder 'rede'

- og symboliserer et læringsmiljø præget af omsorg og ro, respekt og forudsigelighed, motivation og ambition

**Mandag den 25. april og
tirsdag den 26. april**

Anna Crawford, psykolog og udviklingskonsulent Stine Clasen, PPR og Specialpædagogik.

Nest er et banebrydende undervisningstilbud, hvor børn med Autisme Spektrum Forstyrrelse (ASF) inkluderes i den almindelige undervisning. Nest programmet er udviklet i New York, hvor det på få år har spredt sig til en lang række skoler, idet programmet har vist sig at have en stor positiv indflydelse på alle børns læring og trivsel. Katrinebjergskolen og Pædagogisk Psykologisk Rådgivning og Specialpædagogik (PPRS) i Aarhus samarbejder om et dansk Nest program, der starter med de første 0. klasser til august 2016. Erfaringerne fra Nest klasserne i New York er, at børn med ASF klarer sig næsten på niveau med, hvis ikke lige så godt som, deres klassekammerater, og de klarer sig langt bedre end andre børn med ASF, der er i specialtilbud. Erfaringerne viser også, at alle børn lærer og udvikler sig i Nest programmet.

Nest betyder 'rede' og symboliserer et læringsmiljø præget af omsorg og ro, respekt og forudsigelighed, motivation og ambition. Der er fokus på både det enkelte barn og fællesskabet. Al undervisning tager afsæt i Nests centrale læringsparadigme, at "Børn er mere ens end forskellige og bør lære og udvikle sig sammen" og "Hvis børn ikke lærer på den måde, vi underviser dem, må vi undervise dem på en måde, så de lærer".

Præsentationen vil komme ind på Nest programmets indhold og praksisudtryk, ligesom der vil være fortællinger fra de indledende erfaringer med programmet i Danmark.

Metode

Autistiske ansigter

Udstilling af Dorthe Maltesen Jensen

Formålet med fotoprojektet var, at vise alt det gode og positive ved voksne autister over 30 år, men efterhånden som projektet er skredet frem er mit fokus blevet rettet mod det hele billede.

Jeg vil visualisere hele billedet af autistiske mennesker. Både det positive og det der er så svært. Det der giver energi og det der dræner.

Der er en tendens til at man fra kommunalt og politisk hold glemmer voksne autister, på trods af at autismen ikke forsvinder, fordi man bliver voksen.

Når livet er en daglig kamp har man ikke overskud til at bruge sine styrker, forfølge sine drømme og bidrage til samfundet.

Det er da dumt!

Neurotypi

set udefra

Mandag den 25. april 2016

Christian A. Stewart-Ferrer

For ikke-autister – ”neurotypikere” – er deres verden indlysende, men det er den ikke for autister. Dette oplæg skildrer, hvordan neurotypikernes liv og verden ser ud fra et autistisk perspektiv – herunder forholdet mellem logik og følelser, sociale ritualer og meget andet. Oplægget er derfor både en chance for autister for at få en skitse af den kultur, de er omgivet af, og for neurotypikere for at se sig selv – udefra.

Oplægsholderen, Christian A. Stewart-Ferrer, er klinisk børnepsykolog, ekstern lektor ved to universiteter og arbejder i Odense Kommune med børn og unge med autisme/Aspergers syndrom m.m. Han har selv autisme (Aspergers syndrom) og holder jævnligt oplæg ved danske og svenske autisemekonferencer samt for div. opholdssteder, uddannelsessteder og lignende. Christian sidder i Landsforeningen Autismes hovedbestyrelse.

En personlig beretning

Ditte har altid skilt sig ud og følt sig anderledes - Særlige evner kræver et særligt match

Mandag den 25. april 2016

Ditte Reich

31-årige Ditte Reich er en kvinde med Aspergers syndrom. Ditte har livet igennem følt sig anderledes, men fik først diagnosen Aspergers syndrom som 25-årig.

Ditte har fra sin tidlige barndom skilt sig ud og har haft særlige kompetencer, men også store vanskeligheder. Ditte lærte sig selv at læse, da hun bare var 4 år gammel, og kunne således læse, inden hun startede i folkeskolen. Her blev hun oplevet som en sær elev, som ikke havde noget særligt fælleskab med de andre elever, og som blev holdt udenfor og mobbet. Ditte husker skolegangen som en frygtelig periode, hvor hun ikke var i trivsel og ikke havde nogen former for socialt fælleskab, men klarede sig, fordi hun var særdeles dygtig fagligt. Udfordringerne for Ditte fortsætter gennem ungdomsuddannelse og videregående uddannelse, og resulterer i, at Ditte til sidst dropper ud af uddannelsessystemet, trods hendes faglige kompetencer.

I dag arbejder Ditte med succes på Novo Nordisk. Det er Project Opportunity, der fik matchet Dittes særlige evner med hendes nuværende job i Regulatory Affiliate Support, hvor der også tages hensyn til de udfordringer, Ditte har. Dittes workshop tager udgangspunkt i hendes personlige beretning om en lang rejse for en kvinde med Aspergers syndrom gennem livets forhindringer.

Autistisk kultur og identitet

Tirsdag den 26. april 2016

Christian A. Stewart-Ferrer

Autisme er en fundamentalt anderledes måde at fungere på, som giver visse vanskeligheder i en ikke-autistisk verden. Men som AspIT og "Specialisterne" viser, ændres situationen drastisk, når autister får lov til at fungere på deres præmisser. Heri ligger også, at autister er født til en selvstændig kultur, der skal forstås og anerkendes som sådan – og som rummer fundamentet for autisters identitet.

Dette oplæg vil skitsere, hvad denne kultur betyder for både medlemmerne af denne kultur, deres pårørende og verden i øvrigt.

Autisme

Verden er et kompli- ceret, kaotisk og uforudsigeligt sted...

Tirsdag den 26. april 2016

Bastian Schrøder Larsen

Kom og hør et spændende oplæg med Bastian Schrøder Larsen. Bastian er 30 år, og han deler sin historie om at have Aspergers syndrom og at navigere i og skabe mening i den verden, han færdes i. Bastian fortæller om, hvordan han altid har interesseret sig for at skabe systemer, orden og forudsigelighed i en verden og dagligdag, der er fyldt med kaos og uforudsigelighed.

Bastian vil tage os med gennem sin historie med hans politiske interesse og engagement frem til i dag, hvor han er i arbejde. Det er en historie, der afspejler et liv med udfordringer, men også et liv med et stort politisk engagement og arbejde, som har været et omdrejningspunkt for Bastian i mange år.

Bastian vil desuden invitere jer med indenfor i Project Opportunity og fortælle om sit arbejde hos Novo Nordisk, hvor Bastian arbejder med arkivering i forbindelse med kliniske forsøg.

Bastian holder sit oplæg i samarbejde med Det Nationale Autismeinstitut.

Det Nationale Autismeinstitut
www.detnationaleautismeinstitut.dk

Autisme og modersmålet

Mandag den 25. april og
tirsdag den 26. april 2016

Aage Sinkbæk

Dansk er mit modersmål, og jeg talte det allerede, da jeg var otte måneder. Når det gælder grammatik, har jeg et meget fintmærkende sprogøre, nærmest et absolut syntaksgehør. Men i det daglige hjælper det mig ikke ret meget, fordi dansk ikke er et funktionelt sprog for autister som mig. Det er udviklet gennem årtusinder til brug for standard neurotypiske mennesker, og er tilpasset deres hjernes funktionsmåde, deres sociale adfærd og tænkemåde, og selv om jeg ofte synes, at deres sprog er fattigt og repetitivt og deres syntaks mangelfuld, kan jeg godt se, at de som regel kommer længere med deres, efter min smag, primitive retorik, end jeg nogensinde kan gøre mig håb om, lige meget hvor meget jeg pudser på mit sprog.

I mit oplæg vil jeg gennemgå nogle af de mange problemer, det giver for autister at bruge det neurotypiske modersmål til at kommunikere deres vidunderlige detaljerige tanker. Jeg har ikke meget forskning og evidens at støtte mig til, for der forskes uendelig lidt i emnet. Lige som politikerne bag inklusionsreformen i folkeskolen synes at mene, at det vil være godt for os at lære de samme ting på den samme måde som alle de andre, synes de åbenbart også at mene, at vi skal tale det samme sprog på den samme måde.

Uvidenhed er en forklaring, men ikke nogen undskyldning for mennesker, der træffer beslutninger på hele befolkningens vegne. Jeg håber, at dette oplæg vil bidrage til at gøre det sværere at fastholde uvidenheden, og jeg håber ligeledes, at noget af det, jeg siger, vil blive filtreret igennem til de rette beslutningstagere.

Og til resten af jer også, naturligvis!

Autisme

Musikalsk åbning af SIKON 2016

Ørting Allstars

'Fonden Ørting' er et opholdssted, som på mange måder fungerer som en efterskole. I løbet af 'Ørtings' 4-årige historie er musikfaget vokset til at være en stor og naturlig del af dagligdagen. Det at spille sammen er med til at give vores elever en følelse af samhørighed og et ansvar for fællesskabet.

Vores elever kommer alle med forskellige musikalske forudsætninger. Nogle har musikken som særinteresse, andre nyder at spille for sjov. Uanset hvilket musikalsk niveau man er på, møder man på Ørting respekt og anerkendelse for det, man kan.

'Ørting Allstars' har et bredt repertoire og spiller alt fra blød jazz til hård rock. Det vigtigste er, at det er numre, vi kan lide. På SIKON spiller vi et lille udsnit af det, vi kan. Der vil være noget for enhver smag, og vi garanterer for en god oplevelse!

Præsentation af Konferencier

Anja Hende Pørksen

Anja Hende Pørksen har haft et begivenhedsrigt liv; som Jehovas Vidne, som mobbeoffer i skolen, som Miss Danmark, som handicappet, som mor til 3 børn med autisme og som forfatter til selvbiografien; "Fra miss Danmark til handicappet". Mød Anja på SIKON konferencen hvor hun vil føre os trygt igennem hele konferencen.

Uddrag fra bogen Fra Miss Danmark til handicappet af Anja Hende Pørksen:

"Det var umuligt for mig at spejle mig i en menneskeart, der grundlæggende var så anderledes. Ligeså umuligt, som det ville være for et landdyr at spejle sig i et vanddyr, for et levende menneske at spejle sig i et dødt menneske eller for et meget fattigt menneske med begrænsninger at skulle spejle sig i et rigt menneske med masser af muligheder. Jeg opdagede at jeg var en skal - et hylster med noget andet indeni. Jeg var en anden art...

Anjas bog kan købes i standen hos Spektrumshop.

Praktiske oplysninger

2016

Mandag den 25. april og
tirsdag den 26. april 2016

Sted

Radisson Blu
H. C. Andersen Hotel
Claus Bergs Gade 7
5000 Odense C
Tlf. 66 14 78 00

Konferencepris

EARLY BIRD: Mandag-tirsdag kr. 4.300,- pr. person dækker frokost og festmiddag mandag samt morgenmad og frokost tirsdag. Pris efter 1. marts 2016 er kr. 4.500,-.

Rabatordninger

Institutioner/skoler m.m. får 1 medarbejder med på konferencen helt gratis for hver 10 medarbejdere, de sender. Tilbuddet kræver, at man tilmelder alle 11 personer samtidig.

Afbud

Evt. afbud skal meddeles skriftligt. Ved afbud til og med den 28. marts 2016 betales 50%. Ved afbud efter den 28. marts 2016 betales 100%

Overnatning

Konferencen afholdes på Radisson Blu, Hotel H.C. Andersen. Hotel H.C. Andersen arrangerer overnatning for alle deltagere på en række hoteller i kort afstand fra, hvor konferencen afholdes.

Personer med autisme, ansatte og frivillige samt de fleste af vores oplægsholdere overnatter på H.C. Andersen.

Derudover er der kun få pladser. Næsten alle andre hoteller er i gåafstand. Indkvartering på dobbeltværelse: kr. 795,- pr. person, enkeltværelse: kr. 900,-. Morgenmad er inkluderet i overnatningsprisen.

Søndagsankomst

Overnatning fra søndag til mandag kr. 625,- pr. person inkl. morgenmad.

Indtjekning på hotelværelse

Indtjekning på hotelværelse fra kl. 16.00.

Parkering

Hotellet har 90 p-pladser og de koster kr. 80,- pr. døgn. Læs mere om parkering i Odense på www.odense.dk/parkering.

Hvis man benytter offentlig transport, kan man gå fra Odense Banegård, det tager 10-15 min.

Tilmelding

Tilmelding kan ske via hjemmesiden www.sikon.dk eller til: SIKON - Landsforeningen Autismes Kurser og Konferencer, Blekinge Boulevard 2. 2630 Taastrup. Når du tilmelder dig konferencen, skal du samtidig tilmelde dig Temastreamr.

Betaling

Faktura fremsendes efter modtagelsen af tilmelding. Spørgsmål til fakturering kan rettes til Lisbeth Haagen på mail bogholder@autismeforening.dk. Hvis du tilmelder dig elektronisk, kan du vælge at betale med dankort.

Overtegning

Tilmeldinger registreres i den rækkefølge, vi modtager dem.

Yderligere oplysninger

Konferenceprogrammet kan også ses på SIKON, Landsforeningen Autismes Kurser og Konferencers hjemmeside www.sikon.dk eller via link på Landsforeningen Autismes hjemmeside www.autismeforening.dk. Programmet kan også bestilles på tlf. 20 57 63 30.

Konferenceinformation

Oplysning om overnatning og temastreamr m.m. forventes udsendt i ugen den 4.-8. april 2016. Øvrigt kursusmateriale udleveres ved indgangen mandag morgen.

Deltagerregistrering

Alle spørgsmål vedr. deltagerregistrering kan stilles til Lone Street Nielsen, telefon 20 57 63 30, eller på mail kursus@autismeforening.dk.

Fagligt indhold

Spørgsmål om konferencens faglige indhold kan stilles til Lars Grønlund, telefon 30 53 34 52, eller på mail l-g@autismeforening.dk.

NYHED
 Dansk-
 produceret
 kugledyne, der
 vokser med
 brugeren

DANSK KVALITET MED SOCIALT ANSVAR!

Spektrums nye kugledyne er produceret i Danmark af SOVI. SOVI er en virksomhed, der giver livsglæde, fællesskab og arbejdsidentitet for voksne med Autisme Spektrum Forstyrrelser.

Vægtposerne kan udskiftes i takt med, at behovet vokser for en tungere dyne.

Dynen er opbygget i sektioner af 50 cm, og kan således udbygges i længden.

Hos Spektrum finder du også bøger, hjælpemidler og andet som vedrører Autisme, Aspergers, ADHD, Udviklingsforstyrrelser m.v.

se mere og køb på

SPEKTRUM
 Learning for life

www.spektrumshop.dk

Vi bestræber os på at sammensætte et varieret program. Synspunkter fra oplægsholdere under konferencen er ikke nødvendigvis udtryk for Landsforeningen Autismes holdninger. Vi forbeholder os retten til at ændre i programmet ved afbud, ved for få tilmeldinger til temastreamr og i andre forhold, som SIKON ikke er herre over.

Støttemuligheder

Hvis barnet/den unge er under 18 år, kan man efter Servicelovens §41 søge sin kommune om bevilling af deltagerbetaling og øvrige omkostninger såsom pasning, tabt arbejdsfortjeneste og transport. Kontakt evt. Landsforeningen Autismes socialrådgiver Ulla Kjer på tlf. 70 25 30 68 vedr. udarbejdelse af ansøgning til kommunen.

Tolkning

Der er tolkning til dansk mandag og tirsdag i plenum.

Storskærm

Information om temastreamr og eventuelle ændringer vil blive annonceret på en stor-skærm i forhallen.

Temastreams

Temastreams med udenlandske oplægsholdere afholdes på engelsk. Der vil kun i meget begrænset omfang være oversættelse til dansk.

For mennesker med autisme

SIKON konferencen skal kunne rumme alle, der interesserer sig for autisme, både forældre, professionelle og mennesker med en autismediagnose. Vi er bevidste om, at SIKON kan være en overvældende oplevelse med en mængde forskellige og ukontrollerbare sansindtryk fra tidlig morgen til sen aften. De mange mennesker og aktiviteter kan være en udfordring, særligt for dig, der har en autismediagnose.

Pauser med plenum på TV

Hvis du har brug for ekstra pauser i løbet af konferencen, men ønsker at følge vores plenum oplæg i salen, kan du benytte vores pauserum. Pauserummet ligger ved siden af restauranten, og herfra kan du følge alle plenum præsentationer transmitteret på TV, mens du nyder gratis kaffe, kakao og te og slapper af i en blød stol.

Plads til forskellighed

Husk, at du har mulighed for at ønske særlig forplejning, når du tilmelder dig. Du kan også vælge at spise din konferencemiddag i et mindre rum i restauranten, frem for i koncertsalen. Skriv dine ønsker til os i bemærkningsfeltet, når du tilmelder dig konferencen; på den måde får vi tid til at tage hånd om de, hensyn og gøre dem til muligheder.

Praktiske
Oplysninger

Program oversigt SIKON 2016

Plenum oplæg

Oplæg som alle deltager i. Disse oplæg foregår i den store konferencesal (K1) og varer mellem 1 og 1½ time. Oplæg der holdes på engelsk vil blive tolket. Plenum oplæg er markeret med lilla i conferenceprogrammet.

WakeUp

A-team · Stress set indefra · Mindfulness · Living Buddy

“WakeUps” er for de morgenfriske tirsdag morgen. Morgenmaden spiser man enten på sit eget hotel, hvis man har god tid, eller man tager den fra WakeUp-buffeten i forhallen på konferencestedet.

Temastreams

Oplæg som man vælger ud fra interesse og ønske om mere viden. Der er tre forskellige retninger indenfor temastreamrne og disse er markeret med en farvekode i programmet:

Forskning

Psykiatrisk Live Animation Intervention – PLA1	MANDAG	
Parathed er alt	MANDAG	TIRSDAG
Voksenstøtte og omsorg	MANDAG	TIRSDAG
Ordinære forældre - ekstraordinære omstændigheder	MANDAG	TIRSDAG
Funktionsevne og handicap	MANDAG	TIRSDAG

Metode

Introduktion til SCERTS	MANDAG	
Kognitive evner: En anden måde at tænke og lære på	MANDAG	
Skolevægning	MANDAG	TIRSDAG
Cool Kids	MANDAG	TIRSDAG
Wellbeing og autisme	MANDAG	TIRSDAG
Introduktion til den narrative samtale....	MANDAG	TIRSDAG
Min Trivselsplan og Min Tryghedsplan	MANDAG	TIRSDAG
Nest programmet	MANDAG	TIRSDAG
Intensive Interaction		TIRSDAG

Autist

En personlig beretning	MANDAG	
Verden er et kompliceret, kaotisk og uforudsigeligt sted...		TIRSDAG
Neurotypi set udefra	MANDAG	
Autistisk kultur og identitet		TIRSDAG
Autisme og modersmålet	MANDAG	TIRSDAG

Der vil kun være tolkning i meget begrænset omfang på temastreams med udenlandske oplægsholdere.

KURSUSPROGRAM 2016

Kurser for professionelle

HOLD UD!
- Hjælpen er på vej...

SIKON
Landsforeningen Autismes kurser og konferencer

Udstillere SIKON 2016

Kontakt os på kontor@autismeforening.dk hvis du ønsker en stand.

AspIT - En landsdækkende erhvervsrettet IT – Uddannelsesmodel for unge med autisme eller lignende vanskeligheder.

Besøg **Bofællesskaberne Inge og Sofie Marie** på vores stand, og hør mere om vores dejlige bosted i Ringsted.

AutismeCenter Region Syddanmark har tilbud inden for autismspektret samt blinde og døvblinde, der er svært psykisk udviklingshæmmede.

Autisme Center Vestsjælland er en offentlig virksomhed, der er totalleverandør inden for autismspektret i Danmark.

InHust Individual human structure developer. ShowMyDay – måske det bedste digitale hjælpemiddel til struktur. Se mere showmyday.dk.

Protac - sansestimulerende hjælpemidler til psykisk og motorisk uro. NYHED! Protac SensCircle™- multi-pude til lindring og ro ved sanseforstyrrelser.

Hos **Spektrumshop** finder du bøger, hjælpemidler og andet, som vedrører Autisme, Aspergers, ADHD, udviklingsforstyrrelser m.v.

Sundt Selskab - tilbyder ernæringsvejledning inden for autismeområdet. Min vejledning tager altid udgangspunkt i de ressourcer, der er til stede.

Wellness Nordic - giver ro til urolige med gyngestols-terapi og det nyeste inden for tyngdedyner - Fiberdynen, blød som en rigtig dyne.

Zibo Athene - sansestimulerende hjælpemidler, som bidrager til ro, søvnkvalitet og trivsel. Prøv kædedyne, kædevest og kædetæppe.

Hans Knudsen Institut fortæller om muligheder for uddannelse - EUD, STU (fx IT-uddannelsen og BMU) samt støttende forløb mod uddannelse og job.

Den Nationale Autismekonference

SIKON 2016

Mandag den 25. april og tirsdag den 26. april 2016

Målgruppe

Alle med interesse i autisme. Konferencedeltagerne er en blandet skare af professionelle, personer med autisme og pårørende.

Formålet med konferencen er

- at dele viden om forskning, pædagogisk praksis og teori.
- at udveksle erfaringer med andre professionelle, forældre eller autistiske mennesker.
- at få inspiration, motivation, ideer og nye muligheder.
- at lære nye kolleger/forældre/autister at kende og at uddybe allerede etablerede kontakter.

Temastreams

Når du tilmelder dig konferencen, skal du samtidig tilmelde dig de temastreamr, som du har lyst til at deltage i.

WakeUp workshops

Hvis du vil udnytte din tid på konferencen optimalt, kan du tilmelde dig en af vores WakeUp workshops tirsdag morgen.

Tilmelding

Du tilmelder dig via hjemmesiden www.sikon.dk. Du modtager en bekræftelse med oplysninger om overnatning og om dine valgte WakeUp workshops og temastreamr. Se også de praktiske oplysninger i kataloget.

Landsforeningen Autismes
kurser og Konferencer
Blekinge Boulevard 2
www.sikon.dk

SIKON
Landsforeningen Autismes kurser og konferencer